

99. Μητρικά.

"Οποια πάσχει ἀπὸ μητρικὰ βράζει ἀβατουνιᾶς φύσια, τσουκνίδα φύλλα καὶ καρυδόφυλλα καὶ τὰ πίνει.

Καδή-κιοῖ, ἐπερχίας Σηλυβρίας

100. Πόνος στὴ μήτρα.

Παίρνεις τὴν τσουκνίδα τὴν πλύνεις τὴν στραγκᾶς, τὴν βάζεις στὴ φωτιὰ καὶ φίχνεις λίγο λαδάπι, σὰν μαλακῶς τὸ βάζεις πάνω στὸν πόνο τῆς μήτρας καὶ γιανίσκει.

149 Γιάννη πόνον ε'

Τὴν σκροδοπλεξῦνδα τὴν ἔκοφταν ψιλῆ, ἔβαζαν πίτερο¹⁾, δάφνη καὶ ξίδι, ὅλα τὰ ἔβραζαν καλὰ καλὰ καὶ τὴν ἔκαμναν κατάπλασμα.

Γιὰ ὅπου πονεῖ κανείς, ἀκόμα καὶ στὰ γελάδια²⁾.

Καδή-κιοῖ

1) Ἄγελάδες.—

192. Ηψάλιδα

Μόλις ξεφούρνιζες τὸ φωμὶ ἔτεοντες τὴν ψυχιὰ ξεστή, ξεστή, ἔρριγνες λίγο λάδι καὶ ἔβαζες τὶς ἄκρες τὰ μαλιὰ πούραν τὶς ψάλιδες μέσα καὶ περνοῦσαν.

Καδή-κιοῖ

Κλίφινα.

357

Τεῦ Μπαλκανιώτη Γιάννη.

1 Κάτω στὸ Μυρμηγοχῶρι κεῖ ποὺ χώριζαν οἱ δρόμοι κεῖ ταν ὁ Μπαλκανιώτης Γιάννης, δώδεκα σπαθιά σπασμένα
5 στὴν καρδιά του καθισμένα.
«Ἄϊτε Γιάννη Μπαλκανιώτη,
δίνετε ἡ συντροφιά διαβαίνει.»
—Σὰν διαβαίνει ἀς διαβαίνει,
δὲν πηγαίνει ἀς πηγαίνει,
10 ἀν περάσ²⁾ ἀπ' τὸ χωριό μου
καὶ ρωτήσει ἡ Καλλιώ μου,
νά μὴ πήγε πού σκοτώθκα,
μόνε νά πήγε πίσω ἔμνα,
πίσω ἔμνα στὸ ναλμπάνη³⁾
τ' ἄλογό μου νά καλλιβώνω,
βάνω πέταλ' ἀσημένια
καὶ καρφιά μαλαματένια.

Καδή-κιοῖ 1).

·Ελπινίκης Στεμνύνη Σαραντή:
·Αριστονίτζερούλη Θεοφίλος
·θεσσαλονίκης τ. 1939. 209

1) Τῆς ἐπαρχίας Σηλυβρίας. - 2) Πεταλωτής.

μὲ τὸ ἄλας καὶ τὸν δίνε νὺν φάγη γιαοῦρτι γιὰ νὰ ἔμεθνα².

Αμυγδαλιά

97. Γιὰ τὸν μέθυσο.

Πλύνε τοῦ μέθυσον τὰ ροῦχα μὲ τὸ σαπούνι ποὺ ἔπλυναν τὰ νεκρι-
κὰ¹) ροῦχα τοῦ πεθαμμένου καὶ τότε ποτὲ δὲ ἔναμεθάει.

Σκοπό
ἐπαρχίας Σαραντα Ἐκκλησιῶν

Ιψὶ μέρη δποὺ πονεῖ πλάστοι
ιψὶ μέρηντι ωντιφι καὶ οἰλεψτουνε καὶ σερα-

Καστανιές

σὰν τσάϊ καὶ περνάει.

Καστανιές

189. Γιὰ τὸ χτυκιό²).

τὸνα κυττάει τῇ Ρούμελῃ, τὸ ἄλλο κυττάει τῇ Θράκῃ
τὸ τρίτο τὸ μικρότερο κταίει καὶ δὲ μερώνει.

5—Τί ἔχεις πουλί μ', καὶ θλιβεσσαὶ καὶ βαρ³ ἀναστενάζεις;

—Πῶς νὰ βαστήω; τὸ Ἀιβαλῆ τὸ μέγα ξακουσμένο
ποὺ ἦταν ἔνας κασαμπτᾶς καὶ ἔγιν⁴ ἔνα σθάμα,
φωτιά δίνουν ἀπὸ τρεῖς μεριές, κουρσούμια ἀπ' τὴν ἄλλη,
ἀντὶς ὀρνιά σφαζοῦν παιδιά καὶ ἀντὶς μαργιές⁵) τὶς μάννες

10 καὶ ἀντὶ δαμαλοζεύγαρα σφάζουν τὶς λεβεντάδες.

Πέφτουν τὰ τόπια σὰν βροχή, γκιουλέδες⁶) σὰ χαλάζι,
πέφτουν τὰ ρωμνοκέφαλα σὰν ἄνθη ἀπ' τὰ δέντρα,
πήρανε νιόυς, πήρανε νιές, πήραν καὶ ἀρραβωνισμένες,
πήρανε καὶ μιά νιόνυφη, τριώ μερῶ νυφοῦλα.

15 Πέντε ἀρμαθιές φλουριά φορεῖ,
μὲ πέντε μασαλάδες⁷) τὴν πήραν καὶ τὴν πήγαιναν,
Στὸ δρόμο ποὺ τὴν πάνε ἔνα μικρὸ πασόπουλο,
στάθκε καὶ τὴν ρωτάει:

—Γιατὶ νύφη μ' δὲν περπατεῖς; γιατὶ δὲν καμαρώνεις;

20 μὴ σὲ βαραίνουν τὰ φλουριά; μὴ σὲ βαραίνουν τ' ἄσπρα;

—Δὲ μὲ βαραίνουν τὰ φλουριά, δὲ μὲ βαραίνουν τ' ἄσπρα
μόν⁸ μὲ βαραίνει ἡ πίκρα τ' ἀντροῦ μ' τ' ἀντροῦ μ' τὸ κασαβέτι⁹)
ποὺ πήραν τὸ κεφάλι του σὰν μῆλο¹⁰ ἀπ' τὴν ποδιά μου
καὶ λέρωσαν τὰ ροῦχά μου τὴν λαμπροφορεσιά μου.

1) Λ. Τ. Τὰ θηλυκά γέρικα πρόβατα ποὺ ἔπαυαν νὰ γεννοῦν στὴν Πα-
λαιά Ἐλλάδα στέφα.—2) Λ. Τ. Σφαίρες κανονιοῦ.—3) Λ. Τ. Δαδιά πισωμένα
τὰ ἄναφταν σὲ παναγύρια καὶ γιορτές, τὰ κρατούσαν στὸ χέρι καὶ τὰ στήριζαν
σὲ σιδερένια βάση.—4) Λ. Τ. Θλίψη.